

Краткий агрометеорологический обзор за 1-ю декаду мая 2025 года.

В первой декаде мая на юге и юго-востоке республики в районах возделывания озимых культур температурный фон был выше нормы на 3...6°C. Осадки выпали в основном меньше нормы, лишь в Жамбылском и Уйгурском районах Алматинской области около нормы. На наблюдаемых участках с озимой пшеницей наблюдаются фазы развития «выход в трубку» - «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы», в окрестности агропоста Аккайнар Алматинской области наблюдается начало фазы «колошение». Состояние растений в основном хорошее и отличное.

В Жамбылской и Туркестанской областях на наблюдаемых участках с озимой пшеницей отмечаются фазы развития «появление нижнего стеблевого узла над поверхностью почвы» - «колошение», в окрестности агропоста Аса и метеостанции Толе Би Жамбылской области в конце декады наблюдалась фаза «цветение». Состояние растений в основном хорошее, в Байдибекском районе и вблизи города Шымкент Туркестанской области удовлетворительное.

Зерносеющие районы северной половины республики выборочно приступили после предварительной обработки почвы (культивация с боронованием, лущение, обработка ядохимикатами) к посеву яровых зерновых культур. На посевах в основном наблюдались первые всходы яровой пшеницы, в Уржарском районе Абайской области «3-й лист», состояние посевов хорошее. На наблюдаемых участках запада наблюдается фаза развития «всходы» - «3-й лист» ярового ячменя.

На юге страны на посевах теплолюбивых культур (соя, рис, хлопчатник) в Туркестанской области на посевах хлопчатника отмечается фаза развития «первый настоящий лист». Состояние посевов в основном отличное, в окрестности агропоста Боген хорошее. На юго-востоке страны продолжается посев сои и риса. В Кызылординской области на наблюдаемых участках риса, и области Жетісу на посевах сои наблюдается фаза развития «всходы». Состояние растений хорошее. В Туркестанской области на посевах хлопчатника отмечается фазы развития «1-й настоящий лист». Состояние растений в основном отличное и хорошее. На посевах кукурузы в Туркестанской области отмечается фаза развития «появление 9-го листа». В Алматинской, Жамбылской областях и области Жетісу приступили к посеву кукурузы. Отмечается фазы развития «прорастание семян» - «всходы». Состояние растений хорошее и отличное.

На востоке страны приступили к посеву семян подсолнечника и на востоке страны к посеву сафлора. Качество полевых работ хорошее.

В Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской областях и области Жетісу после предварительной обработки почвы на наблюдаемых участках отмечается посадка картофеля. Качество работ хорошее.

У плодовых (яблоня, малина, груша, вишня) культур юга и юго-востока в основном наблюдается фаза развития «конец цветения» - «формирование плодов». Состояние плодовых культур отличное и хорошее.

В первой декаде мая по результатам наблюдений за влажностью почвы в основных зерносеющих областях страны условия влагонакопления почвы сложились удовлетворительные и оптимальные. Недостаток влаги в почве отмечается на большей части Западно-Казахстанской области.

На последний день декады скот на пастбищах выпасался повсеместно. На большей части пастбищ отмечается сухая дернина, местами на пастбищах Актюбинской, Атырауской, Западно-Казахстанской и Карагандинской областях дернина сырая.

На конец декады сильно стравлены пастбища в Акжайыкском районе Западно-Казахстанской области, не стравлены в Иргизском районе Актюбинской области, в Таласском, Мойынкумском, Шуском районах Жамбылской области, Шетском районе Карагандинской области, в Мангистауском районе Мангистауской области. Умеренно стравлены в Шалкарском районе Актюбинской области, в Жамбылском районе Алматинской области, в Каратайском районе области Жетісу, в Казталовском районе Западно-Казахстанской области, в Мангистауском районе Мангистауской области, Кармакшинском районе Кызылординской области, Улытауском районе Улытауской области, на остальной территории слабо стравлены.

2025 жылдың мамыр айының 1-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу

Мамырдың бірінші онкүндігінде республиканың оңтүстігінің және оңтүстік-шығысының күздік бидай себілетін аудандарында температуралық фон нормадан 3...6°C жоғары болған. Жауын-шашын нормадан аз жауған, тек Алматы облысының Жамбыл және Ұйғыр аудандарында нормаға жуық. Күздік бидай бақыланатын учаскелерде «түтікке шығу» - «топырақ бетінен төменгі түйіннің пайда болуы» даму фазалары байқалады, Алматы облысының Аққайнар агропостының маңайында «масақтану» фазасының басталуы байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және өте жақсы.

Жамбыл және Түркістан облыстарында күздік бидай бақыланатын учаскелерде «топырақ бетінен төмен бағаналы түйіннің пайда болуы» - «масақтану» даму фазалары байқалады, онкүндіктің соңында Жамбыл облысының Аса агропосты мен Төле Би метеостанциясының маңайларында «гүлдену» фазасы байқалды. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы, Бәйдібек ауданында және Түркістан облысының Шымкент қаласы маңайында қанағаттанарлық.

Республиканың солтүстік жартысының астық себетін аудандары топырақты алдын ала өңдегеннен кейін (тырмалаумен өсіру, аршу, улы химикаттармен өңдеу) жеке бақылау учаскелерінде жаздық бидайды себуге кіріскен. Егістіктерде көбінесе жаздық бидайдың алғашқы көктеулері, Абай облысының Үржар ауданында «3-ші жапырақ» кезеңі байқалған, егіс жағдайы жақсы. Батыстың бақылау учаскелерінде көктемгі арпада «көктеу» - «3-ші жапырақ» даму фазалары байқалады.

Еліміздің оңтүстігінде Түркістан облысында жылу сүйгіш дақылдар (соя, күріш, мақта) егістіктерінде мақтада «алғашқы нағыз жапырақ» даму кезеңі байқалады. Егістіктің жағдайы көбінесе өте жақсы, Бөген агропосты маңайында жақсы. Елдің оңтүстік-шығысында соя мен күріш сегу науқаны жалғасуда. Қызылорда облысында күріш бақыланатын учаскелерде және Жетісу облысында соя егістіктерінде «көктеу» даму фазасы байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы. Түркістан облысында мақта дақылдарында «1-ші нағыз жапырақ» даму фазасы байқалады. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе өте жақсы және жақсы. Түркістан облысында жүгері дақылдарында «9-шы жапырақтың пайда болуы» даму фазасы байқалады. Алматы, Жамбыл және Жетісу облыстарында жүгері себуге кіріскен. «Тұқымның өнуі» - «көктеу» даму фазалары байқалады. Өсімдіктердің жағдайы жақсы және өте жақсы.

Еліміздің шығысында күнбағыс себуге және елдің шығысында сафлор егуге кіріскен. Дала жұмыстарының сапасы жақсы.

Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Жетісу облыстарында топырақты алдын ала өндегеннен кейін бақылау учаскелерінде картоп отырғызу жұмыстары жүргізілген. Жұмыс сапасы жақсы.

Оңтүстікте және оңтүстік-шығыста жеміс-жидек (алма, таңқурай, алмұрт, шие) дақылдарында көбінесе «гүлденудің соңы» - «жемістердің қалыптасуы» даму фазалары байқалған. Жеміс дақылдарының жағдайы өте жақсы және жақсы.

Мамырдың бірінші онкүндігінде елдің негізгі астық себетін аймақтарында топырақтың ылғалдылығын бақылау нәтижелері бойынша топырақтың ылғал жинақтау жағдайлары қанағаттанарлық және оптималды болып қалыптасқан. Топырақта ылғалдың жетіспеушілігі Батыс Қазақстан облысының басым бөлігінде байқалған.

Онкүндіктің соңғы күні жайылымдарда мал тегіс жайылған. Жайылымдардың басым бөлігінде шымның құрғақ болуы байқалған, Ақтөбе, Атырау, Батыс Қазақстан және Қарағанды облыстарының жайылымдарында шым дымқыл болған.

Онкүндіктің соңында жайылымдар қатты тапталған Батыс Қазақстан облысының Ақжайық ауданында, Ақтөбе облысының Ырғыз ауданында, Жамбыл облысының Талас, Мойынқұм, Шу аудандарында, Қарағанды облысының Шет ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында, Ақтөбе облысының Шалқар ауданында, Алматы облысының Жамбыл ауданында, Жетісу облысының Қаратал ауданында, Батыс Қазақстан облысының Казталов ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданында, Қызылорда облысының Қармақшы ауданында, Ұлытау облысының Ұлытау ауданында шым бірқалыпты тапталған, қалған аумақтарда әлсіз тапталған.